

POSTANOWIENIE

Dnia 18 października 2018 r.

Sąd Okręgowy w Warszawie XXIV Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	SSO Maria Piasecka
Protokolant:	Stażysta Weronika Buchnat

po rozpoznaniu w dniu 18 października 2018 r. w Warszawie na rozprawie

sprawy z wniosku **Komitetu Wyborczego (...) W. reprezentowanego przez pełnomocnika wyborczego M. Z.**

z udziałem **Z. R.**

o wydanie orzeczenia w trybie wyborczym (wybory samorządowe)

postanawia:

- zakazuje uczestnikowi postępowania Z. R. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji o tym, że Komitet Wyborczy (...) W. to „nieuczciwy W.” oraz o tym, że Komitet Wyborczy (...) W. to przybudówka partii politycznej (...),
- nakazuje uczestnikowi postępowania Z. R. sprostowanie nieprawdziwych informacji w formie oświadczenia następującej treści „Ja, Z. R. oświadczam, że wszelkie moje twierdzenia, że Komitet Wyborczy (...) W. jest nieuczciwy oraz, że jest przybudówką partii politycznej (...) są kłamstwem i nie mają oparcia w faktach” i opublikowanie go na stronach (...) W..pl, (...)(...)/ -
- nakazanie Z. R. wpłacenia kwoty 5 000 zł na rzecz organizacji (...) im. dr.n.med. J. C., Al. (...), (...)-(...) W. (KRS: (...)) nr konta bankowego (...) – w terminie 14 dni od daty uprawomocnienia się orzeczenia,
- oddala wniosek w pozostałym zakresie.

UZASADNIENIE

W dniu 17 października 2018 r Komitet Wyborczy (...) W. w W. reprezentowany przez pełnomocnika wyborczego M. Z. złożył wniosek w trybie wyborczym o zakazanie uczestnikowi postępowania Z. R. rozpowszechniania nieprawdziwych informacji:

- o niezgodnym z prawem wybudowaniu obiektu gastronomicznego w W. przez kandydata na radnego do Rady Dzielnicy W. B. J.,
- problemach z przestrzeganiem prawa przez kandydatkę do Rady Dzielnicy S. H.,
- o tym, że KW (...) W. to „nieuczciwy W.”,
- że KW (...) W. to przybudówka partii politycznej (...),

- że KW (...) W. to pułapka dla mieszkańców.

Ponadto wniósł o:

- nakazanie uczestnikowi postępowania Z. R. sprostowania nieprawdziwych informacji w formie oświadczenia następującej treści „Ja, Z. R. oświadczam: wszelkie moje twierdzenia o nieuczciwości Pana B. J. kandydata na radnego do Rady Dzielniczy W. oraz kłopotów z prawem Pani S. H. kandydatki na radną do Rady Dzielniczy W. są kłamstwem i nie mają oparcia w faktach, również wszelkie moje twierdzenia, że Komitet Wyborczy (...) W. jest nieuczciwy oraz, że jest przybudówką partii politycznej (...) są kłamstwem i nie mają oparcia w faktach” oraz zamieszczenie tego oświadczenia w lokalnych mediach i na stronach (...) www.pozytywny W..pl, [_ \(...\) \(...\) /](#) oraz w formie całostronicowej informacji w drukowanym lokalnym miesięczniku Teraz W.

- nakazanie uczestnikowi przeproszenia B. J. i S. H. poprzez sporządzenie pisemnych, napisanych własnoręcznie oświadczeń o treści;

„Oświadczam, że moje twierdzenia jakoby Pan B. J. postępował niezgodnie z prawem i że jest nieuczciwy są kłamstwem, które wymyśliłem, za co przepraszam”

„Oświadczam, że moje twierdzenia jakoby Pani S. H. miała kłopoty z prawem, są kłamstwem, które wymyśliłem, za co przepraszam”.

Wnioskodawca wniósł także o nakazanie Z. R. wpłacenia kwoty 50 000 zł na rzecz organizacji (...) i dr.n.med. J. C., Al. (...), (...)-(...) W. (KRS: (...)) nr konta bankowego (...).

W uzasadnieniu wniosku, wnioskodawca wskazał, że rozpowszechniane przez uczestnika informacje są nieudowodnione, kłamliwe, mają charakter obraźliwy i mają na celu deprecjonowanie Komitetu Wyborczego (...) W..

Uczestnik Z. R. nie zajął stanowiska w sprawie.

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny w sprawie:

M. Z. jest pełnomocnikiem wyborczym Komitetu Wyborczego (...) W. (k. 5 postanowienie Komisarza Wyborczego).

B. J. i S. H. są kandydatami Komitetu Wyborczego (...) W. do Rady Dzielniczy W. (okazane na rozprawie protokoły rejestracji kandydatów)

Na forach internetowych oraz w serwisie (...) uczestnik postępowania zarzucił S. H. nieprzestrzeganie prawa ilustrując wypowiedź zdjęciem nieprawidłowo zaparkowanego pojazdu. W odpowiedzi na zarzuty uczestnika, S. H. przyznała, że zdjęcie przedstawia jej samochód, który brał udział w kolizji, w wyniku której uszkodzone zostały drzwi do pojazdu zaś zdjęcie zostało wykonane podczas oczekiwania na policję.

Z. R. zarzucił również nielegalne działania drugiemu z kandydatów KW (...) W., które miały polegać na wybudowaniu cukierni na terenie parku kulturowego w W., w którym obowiązuje zakaz zabudowy.

Uczestnik twierdził, że KW (...) W. to w rzeczywistości „nieuczciwy W.”, gdyż jego członkowie mają problemy z przestrzeganiem prawa. Ponadto twierdził, że na złamanie prawa godził się burmistrz W. L. R., a nieuczciwy W. powołała w rzeczywistości (...), że jest to wytwór Platformy (...) stworzony by wprowadzić mieszkańców w błąd, i w rzeczywistości jest to przybudówka (...) i pułapka dla mieszkańców. Uczestnik ostrzegał przed (...) (wydruki ze stron internetowych).

Z zeznań M. Z. wynikało, że B. J. jest członkiem zarządu spółki prowadzącej cukiernię w W., nie jest jej właścicielem. Została ona wybudowana na podstawie pozwolenia na budowę i za zgoda Konserwatora Z.. Zaprzeczył także, aby Komitet Wyborczy, który reprezentuje, stanowił „przybudówkę” partii politycznej (...).

Uczestnik jest mieszkańcem dzielnicy W..

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Stosownie do treści art. 111 ustawy z dnia 5 stycznia 2011 (Dz. Ust. nr 21, poz. 112) – Kodeks wyborczy, jeżeli rozpowszechniane, w tym również w prasie w rozumieniu ustawy z dnia 26 stycznia 1984 r. - Prawo prasowe (Dz.U. poz. 24, z późn. zm), materiały wyborcze, w szczególności plakaty, ulotki i hasła, a także wypowiedzi lub inne formy prowadzonej agitacji wyborczej, zawierają informacje nieprawdziwe, kandydat lub pełnomocnik wyborczy zainteresowanego komitetu wyborczego ma prawo wnieść do sądu okręgowego wnioski o wydanie orzeczenia:

- 1) zakazu rozpowszechniania takich informacji;
- 2) przepadku materiałów wyborczych zawierających takie informacje;
- 3) nakazania sprostowania takich informacji;
- 4) nakazania publikacji odpowiedzi na stwierdzenia naruszające dobra osobiste;
- 5) nakazania przeproszenia osoby, której dobra osobiste zostały naruszone;
- 6) nakazania uczestnikowi postępowania wpłacenia kwoty do 100 000 złotych na rzecz organizacji pożytku publicznego.

Jak zatem wynika z treści art. 111 Kodeksu wyborczego, podmiotami uprawnionymi do złożenia wniosku są kandydat lub pełnomocnik wyborczy danego komitetu wyborczego. Zgodnie z art. 86 w związku z art. 89 w/w ustawy, pełnomocnikiem wyborczym jest osoba upoważniona do występowania na rzecz i w imieniu komitetu wyborczego, a zatem osoba, która posiada pełnomocnictwo do reprezentowania i dokonywania w jego imieniu czynności wyborczych, w szczególności związanych z prowadzeniem kampanii wyborczej, zgłaszaniem kandydatów i wyznaczaniem mężów zaufania. Z treści powyższego przepisu wynika również, że pełnomocnik wyborczy oraz kandydaci posiadają odrębną legitymację do wystąpienia z wnioskiem w trybie wyborczym. Funkcja pełnomocnika wyborczego z mocy ustawy nie obejmuje zatem umocowania do składania wniosków z art. 111 kodeksu w imieniu kandydata. W tym zakresie Sąd podziela stanowisko wyrażone przez Sąd Okręgowy w Krakowie z dnia 20 października 2014 r (IX GNs 1/14, Legalis).

Z oświadczenia pełnomocnika wyborczego złożonego na rozprawie w dniu 18 października 2018 r wynikało zaś, że nie dysponuje on pełnomocnictwem udzielonym mu przez kandydatów na radnych do Rady Dzielnicy W. B. J. i S. H., których dotyczył wniosek. Osoby te jako kandydaci KW (...) W. posiadają bowiem odrębną legitymację do złożenia wniosku w trybie wyborczym.

Z tych względów wnioski, w zakresie w jakim dotyczył wydania zakazu, nakazania sprostowania oraz przeproszenia wyżej wymienionych osób podlegał oddaleniu.

Przedmiotem rozpoznania wniosku były zatem wyłącznie okoliczności związane z rozpowszechnianiem informacji dotyczących Komitetu Wyborczego (...) W..

W tym miejscu należy wskazać, że zasadniczym celem wniosku, o którym mowa w art. 111 par. 1 kodeksu wyborczego, jest zapobieganie działaniom prowadzącym do rozpowszechniania nieprawdziwych informacji w materiałach wyborczych (ulotkach, plakatach i hasłach) jak również wszelkich wypowiedziach lub innych formach prowadzonej agitacji wyborczej.

Zgodnie z treścią art. 106 kodeksu, agitację wyborczą może prowadzić każdy komitet wyborczy i każdy wyborca, w tym zbierać podpisy popierające zgłoszenia kandydatów po uzyskaniu pisemnej zgody pełnomocnika wyborczego. Z treści powołanego przepisu jednoznacznie wynika zatem, że każdy wyborca może podejmować działania, formułować wypowiedzi i oceny jak również rozpowszechniać materiały wyborcze dotyczące kandydatów lub programów

wyborczych a jedynie w przypadku zbieraniu podpisów wymagana jest zgoda pełnomocnika wyborczego. O tym, czy dane wypowiedzi bądź działania stanowią agitację wyborczą decyduje ich powiązanie z prowadzoną kampanią wyborczą a więc gdy dotyczą one właśnie osób kandydujących na określone stanowiska, komitetów wyborczych, partii politycznych bądź programów wyborczych.

Uczestnik jest mieszkańcem dzielnicy W. zaś poprzez swoje wypowiedzi na forach internetowych zarzucających KW (...) W. nieuczciwość, związki z partią polityczną (...), jak również ostrzegając przed głosowaniem na komitet określany przez niego jako (...) prowadził, w ocenie sądu, agitację wyborczą w rozumieniu powołanych przepisów.

Uczestnik nie wykazał jednak w toku postępowania aby rozpowszechniane przez niego treści o tym, że KW (...) W. stanowi „przybudówkę (...)” lub był nieuczciwy, były prawdziwe. Uczestnik nie zajął stanowiska w sprawie zaś wnioskodawca zaprzeczył powyższym twierdzeniom oraz złożył wyjaśnienia. Jak wynikało z treści wpisów na forach internetowych o nieuczciwości Komitetu miały świadczyć nielegalne działania kandydatów tego Komitetu na radnych Dzielnicy W. jednakże uczestnik nie dowiódł prawdziwości powyższych zarzutów.

W orzecznictwie i doktrynie przyjmuje się w zasadzie jednolicie, że przedmiotem oceny sądu rozpoznającego sprawę w trybie wyborczym są przede wszystkim fakty, gdyż tylko one podlegają weryfikacji w kategorii prawda – fałsz. Ustawodawca, w art. 111 kodeksu, posługuje się jednak pojęciem szerszym a mianowicie przedmiotem wniosku w trybie wyborczym mogą być wszelkie nieprawdziwe informacje a więc wszelkie twierdzenia, których celem jest wywołanie u odbiorcy określonej reakcji i powstanie określonych ocen. Informacje zawierają zatem dane istotne w procesie komunikacji interpersonalnej a ich celem jest właśnie wywołanie określonej reakcji u odbiorcy. Z kolei fakt jest definiowany jako określony stan rzeczy, zdarzenie (postanowienie SA w Białymstoku z 10 listopada 2006 r, I Acz 872/06, OSA 2006, nr 4, poz. 26). Należy zauważyć, że ETPCz w swojej praktyce również dokonuje rozróżnienia między twierdzeniami dotyczącymi faktów a sądami o ocennym charakterze. W przypadku gdy stwierdzenie jest oceną wyrażaną przez daną osobę, współmierność ingerencji może zależeć od tego, czy istnieją wystarczające podstawy faktyczne dla takiego stwierdzenia, ponieważ twierdzenie ocenne bez istnienia dla niego wystarczających podstaw faktycznych może być przesadne (wyrok z 24 lutego 1997, skarga nr 19983/92, D. H. i G. v. Belgia). Nawet zatem jeżeli wypowiedź jest sądem ocennym można rozważać czy doszło do naruszenia, jeżeli istnieją fakty pozwalające na kwestionowanie sądów ocennych a ocena może przekraczać dopuszczalne granice, jeśli brak jest podstaw faktycznych na jej poparcie (wyrok z 19 maja 2005 T. v. T.).

Wyrażona przez uczestnika ocena, że KW (...) W. jest faktycznie „nieuczciwym” W. i „pułapką” dla mieszkańców a także, że jest przybudówką partii politycznej, nie została poparta faktami pozwalającymi na potwierdzenie zasadności tej oceny. Pełnomocnik Wyborczy wyjaśnił bowiem kwestię legalności wybudowania budynku cukierni w Parku w W., wyjaśnione zostały także okoliczności nieprawidłowego zaparkowania samochodu przez kandydatkę na radną. Pełnomocnik Komitetu zaprzeczył również twierdzeniom o powiązaniach Komitetu z w/w partią polityczną. W tej sytuacji, dokonaną przez uczestnika ocenę niepopartą żadnymi dowodami należało uznać za przesadzoną i nieprawdziwą.

Z tych względów wniosek w zakresie dotyczącym KW (...) W. był uzasadniony.

Zgodnie z wnioskiem, sąd zakazał uczestnikowi rozpowszechniania oraz zobowiązał w/w do sprostowania nieprawdziwych informacji dotyczących KW (...) W. a także nakazał zapłacenie oznaczonej kwoty na cel społeczny. W ocenie sądu kwota zasądzona jest adekwatna do dokonanego naruszenia.